

ERASMUS Beszámoló

2009 Tavaszi félév

Ålesund, Norvégia

A BMF Keleti Karának hallgatói vagyunk műszaki menedzser és gazdálkodási és menedzsment szakon. 2008-ban megpályáztunk és elnyertünk egy féléves Erasmus tanulmányi ösztöndíjat. Így a 2009-es tanév tavaszi félévét a norvégiai Høgskolen i Ålesund-ban töltöttük.

A félév során mindketten írtunk blogot, ki gyakrabban, ki ritkábban, tehát részletesebb beszámolót ott olvashattok. Kiutazás előtt érdemes több helyen is körülnézni, informálódni. Mi ezzel a beszámolóval és a blogokkal is ezt szeretnénk volna segíteni.

www.norwaybaby.blog.hu

www.sofie-in-aalesund.blogspot.com

Előkészületek, kiutazás

Otthon mindenképp elintézendő, beszerezendő dolgok:

Egyéni tanrend – minden tanárral egyeztess, hogyan tudod a követelményeket teljesíteni, lehetőleg legyen róla papírod is, esetleges kellemetlenségek elkerülése érdekében.

E111 – mindenképp megéri kiváltani, mert az orvosi ellátásért lényegesen kevesebbet kell fizetni ennek birtokában. Sajnos, van tapasztalatom ezzel kapcsolatban. Egy vírusos megbetegedés következtében kényszerültem orvoshoz menni, ahol a kártya birtokában "csak" 360 NOK-ot kellett fizetnem azért, mert az orvos vértesztet csinált és megvizsgált. Emellett nem lényegtelen, hogy a biztosító némely esetekben csak az Egészségbiztosítási Kártya meglétekor téríti meg az orvosi költségeinket.

Utásbiztosítás – mindenki úgy van vele, hogy miért pont nekem lenne bajom? Idegen országban, repülővel való közlekedéskor ajánlott! Mi az Universitas nevű, kimondottan ösztöndíjasoknak kitalált szolgáltatást vettük igénybe. Határozottan a legjobb árakkal dolgoznak.

http://www.eub.hu/dokumentumok/eub_universitas.pdf

Néha a bankkártyádhoz is kínálnak biztosítást, de az általában maximum 90 napra szól, a kint tartózkodás megszakítása után újra kezdődik a 90 nap.

Bankszámla – sajnos, otthon nem tudsz Norvég Korona alapú számlát nyitni, itt kint meg a kint tartózkodásod rövideje miatt nem kapsz bankkártyát a számládhoz. Marad az Euró vagy a Forint alapú számla. A főiskola Európában utalja az ösztöndíjad, így érdemesebb ezt a devizanemet választanod. Az igényelt bankkártya lehetőleg VISA legyen, mert a boltokban az az elfogadottabb. A dombornyomás meg nem lényeg sokak állításával szemben.

Netbank – a számládhoz igényelj netbank szolgáltatást, hogy a lakbért neten át tudd utalni, mert még úgy is lényegesen olcsóbb, mintha a postára mennél be a csekket befizetni. Érdemes figyelni a limit beállításánál. Esetenként, fűtési szezonban a havi százvalahány ezer forint átutalása sem ritka!

Tartózkodási engedély – otthon, a Norvég Követségen is elindíthatod a tartózkodási engedély igénylését, de teljesen felesleges. Az időbe belefér, ha itt kezded meg a folyamatot.

Amit otthonról mindenképp hozz magaddal az engedélyhez:

- Ösztöndíjszerződés
- igazolás a rendelkezésedre álló pénzről
- 2 darab fénykép
- A levél, hogy az iskola fogad téged az adott félére (Letter of Acceptance)

Ami nem (feltétlenül) kell:

ISIC – vagyis a nemzetközi diákigazolvány. A kiutazásod során sehol sem tudod használni. Az iskolában töltött első napodon meg fogod kapni az itteni diákkort, amit viszont már feltétel nélkül elfogadnak és jogosult leszel minden kedvezményre, ami a norvég diákokat is megilleti. Szóval nem éri meg!

Egyik élményünk - Geirangerfjorden

Ha tavaszi félévre indulsz, mint ahogy mi is tettük, nem lesz egyszerű dolgod. Az otthoni félévednek még nincs vége, de a kinti már el is kezdődött. Egyiket se jó elhanyagolni, de inkább az itteni kezdésére érij ki, hogy az órákról ne maradj le! A követelményeket az első órán tisztán és világosan elmondják, megtudod, hogy a vizsgán mire számíthatsz, szóval ott nem fog meglepetés érni.

Az utazást érdemes hétköznapra időzíteni, mert olyankor olcsóbban jutsz repülőjegyhez. Budapest és Oslo között a Norwegian társasággal tudsz utazni, de Bécs és Oslo közt a SAS is indít járatokat. Szerencsére Osloban nem kell az átszállás miatt aggódni, nem kell másik reptérre átmenni. Oslo és Ålesund között a legkényelmesebb a repülőt választani, ahol a Norwegian és a SAS is közlekedik. Ålesund reptere egy kis szigeten van, Vigranak hívják, innen a repülőjáratokhoz igazított buszok szállítják be az utasokat a városba. Általában valaki fogadja a diákokat a Skateflua nevű buszállomásnál, és elviszi őket a szállásra. A beutazásért a buszon 100 NOK-ot kell fizetni. Ha Budapest Oslo közt a Norwegiant választod, utána pedig a SAS-t, figyelj oda, mert az előbbi 2x20 kg csomagot enged, utóbbi pedig csak egyet, vagyis 25 kg-t!

Másik lehetőség Osloból eljutni Ålesundig, a buszozás. Az út nagyon szép, de nagyon hosszú is! Kb. 10 órát kell rá számolni. Árban pedig ugyan ott van, mint a repülés. Sajnos, se a magyar, se a nemzetközi diákkal nem vagy jogosult igénybe venni a diákkedvezményt. Egyetlen dolog, amiért megéri busszal utazni, a látvány.

Ha mégis busszal mennél...

Érkezés utáni első munkanapon illik felkeresned Annet, a koordinátort. Ő nagyon kedves, aranyos, mindenben a segítségedre lesz, bármit is kérsz tőle! Ő fogja neked odaadni az órarendet, a helyi Neptunhoz a kódot, körbevezet az iskola épületében és megcsináltatja neked a diákigazolványt, ami annyiból áll, hogy csinálnak rólad egy fényképet, „digitálisaláírsz” és a kezébe kapod az érvényesigazolványod.

Mikor már minden Erasmusos diák megérkezett, szerveznek nektek egy könyvtári ismertető órát. Hihetetlen, hogy ez mennyire másképp működik, mint otthon... De majd megtapasztalod.

Érdekességként: A diákigazolvány birtokában a nap 24 órájában, az év 365 napján be tudsz jutni az iskolába. Mondjuk, valaki hangosan hallgatja a zenét este a koliban, te felkerekedsz, és a suliban folytatod a tanulást.

Őszi félévben érdemes kijönni már a „Mentorweek”-re, mert rengeteg programot szerveznek az elsősöknek. Erre azért van szükség, mert sok olyan ember van, aki Norvégia más városaiból jött és nem ismeri az itteni lehetőségeket. A programok megismertetik a diákokkal az iskolát, a várost, és nem utolsósorban a társaikat. Az Erasmusosoknak is ilyenkor van lehetősége beilleszkedni a csapatba, utána már nehéz.

Mindennapok

Sok minden van, amire kint szükség lehet, és otthonról nem tudod magaddal repíteni. Ilyen az ágynemű, amit meg tudsz venni az iskolában működő, a diákokat segítő szervezettől (Studentsamskipnaden), vagy konyhai felszerelések, ezekből adnak valamennyit, de nem feltétlenül elég, ha magad szeretnél főzni. Érdemes a Nille nevű boltban körbenézni. Ha nem kedveled a szárítógépet, ugyanitt tudsz olcsón ruhaszárítót is venni.

A szálláson lehetőséged van mosni, de a gépekre mindig várni kell. A legalsó szinten 3 mosó- és 3 szárítógép üzemel. A megérkezésedkor kapsz egy chipkártyát, ami által nyilvántartják a rendszerben a használatok számát. Havi elszámolás működik itt is, mint az áram és a szállásdíj esetében is. A szobádban fogyasztott arámért külön kell fizetned. A fűtés például árammal működik és nem túl olcsó. Közös helyiségekben fogyasztott áram díja benne van a szállásdíjban.

Mindenki saját lakásban él, vannak, akik megosztják a konyhájukat a szintjükön élő másik 3 emberrel. Így laktunk mi is és semmi gondunk nem adódott az „osztzkodás” miatt. A lakásban van saját fürdőszoba egy kis zuhanyzóval és WC-vel, egy normál méretű szoba egy ágygal, tanuló asztallal és székkal, valamint egy kisebb asztallal, karosszékkal, meg rendelkezésre áll egy nagy polc is. Az előszobában álló hatalmas szekrényben tudtuk elhelyezni a ruháinkat. Minden szobához tartozik egy erkély, ahova kellemes időben még reggelizni is kiülhetünk, a fantasztikusan szép kilátás csak fokozza az élményünket. Minden szobában van internet kapcsolat és telefon, ami házon belül ingyenes. Elő lehet fizetni kábel tv-re is, bár nekünk

erre nem volt nagy szükségünk. Ha szerencsések vagyunk, olyan szobába kerülünk, ahol előttünk egy norvég élte diákéveit és kellemesen berendezte magának a lakást, amit mi megörököltünk.

Idéiglenes lakhely

Kilátás a szobából

Élelmiszert nagyon sok fajta boltban vásárolhatunk. A legolcsóbbak a Kiwi és a Rema1000. Az árak némely esetben azonosak a magyarokkal, de az alapvető élelmiszerek esetében magasabbak. A kenyér ára 15-40 korona közt mozog, ez az ár 0,5 -0,75 kilós kenyerekre vonatkozik. A tejtermékek szintén drágábban kaphatóak, csakúgy, mint a felvágottak, a húsfélék, a gyümölcsök és a zöldségek. Utóbbi kettőből, az éghajlatból adódóan, ne is számítsunk nagy választékra. A félkész ételeket vehetjük meg kedvező áron, például a panírozott halat, pizzákat. Ha szeretjük a halat, fagyasztva, vagy a kikötőben reggel a halásztól frissen, olcsón hozzájuthatunk. Az iskola étkezdéjében minden nap más finomsággal várják a diákokat, de sajnos, egyáltalán nem olcsó áron! A félév során egyszer-kétszer megengedheti magának az ember, de minden nap lehetetlen. Ezért nem árt, ha rendelkezünk egy kis tapasztalattal főzés terén. A boltok akcióiról a szállás földszintjén elhelyezett millió újságból értesülhetünk.

A szállás félúton van a városközpont és az iskola között, ami kb. 30 perc sétát jelent kellemes tempóban. Aki nem szeret sétálni, vehet magának 30 napos bérletet kb. 500 koronáért, ami minden járatra érvényes a szigeten. A környező kisebb szigetekre, ha ki szeretnének menni, kiegészítő jegyet kell venni a bérlethez. Másik megoldásként szóba jön a bicikli. Ez igazán csak tavasz vége és ősz eleje közt használható, mert ezen az időszakon kívül mindig esik az eső és fúj a szél, tehát nehéz a biciklivel közlekedni. Ennek még az a hátránya is megvan, hogy újonnan megvenni nagyon drága. Használtan már 700 korona körül kapható, de hazautazáskor mit kezdünk vele?

Tanulás

Általánosságban elmondható, hogy a tanárok nagyon lelkiismeretesek, jól felkészültek és mindig segítségére vannak a diáknak. Ha félév közepén visszakerdezel az első óra anyagára, a tanár nyugodtan és türelmesen fogja neked elmagyarázni és nem a szidást kapod. Amiben még az otthoni tanároktól eltérnek, az az, hogy a beadandó feladatok terén igen rugalmasak.

Az iskola épülete nagyon modern, jól felszerelt. A könyvtárban minden megtalálható, amire egy diáknak szüksége lehet.

A félév során három tantárgyunk volt, ami 27.5 kreditet ért.

1. Norvég nyelv

Ez csak egy túlélő kurzus, senki ne várjon tőle sokat. Egy félév alatt, heti 4 órában nem lehet megtanulni norvégul. Ezzel a tanárunk, Marianne is tisztában volt, ezért nagyobb hangsúlyt fektetett a norvég kultúra megismertetésére, mint magára a nyelv tanítására. Nem egyszer volt olyan, hogy óra után elvitt minket múzeumba, vagy az iskolával szemközti parkba piknikezni és ott hallgattuk a norvég meséket, mondákat, történelmi tényeket. Év végén volt egy írásbeli és egy szóbeli vizsga is. Egyáltalán nem volt nehéz. Mindenképp ajánlott felvenni ezt a tárgyat!

2. Marketing Research

Elég érdekes volt az első óra. Két tanár jött be és ketten magyaráztak végig. Nagyon tetszett a párbeszédes forma, amibe persze, a diákokat is bevonták. Az elméleti órán szó volt sok marketing dolgról, a gyakorlaton pedig egy statisztikai szoftverrel ismerkedtünk meg, nevezetesen az SPSS-szel. Jó volt végre úgy tanulni a statisztikát, hogy nem a részletekben veszünk el, mert a számológépünk nem alkalmas a bonyolult képletek kiértékelésére, hanem tudtuk, mit és miért csinálunk.

A jegyet a félév során végzett kutatásunkra kaptuk. A témánk Lojalitás a BMF-en volt, ami elég izgalmasnak bizonyult. Jó nagy kutatás áll mögöttünk, ami érdekes eredménnyel szolgált.

A tanárainkról annyit, hogy mindketten nagyon jók angolból, csak a kiejtésük nem a legtökéletesebb, mint ahogy általában a norvégoknak.

3. International Business Communication

Egy amerikai professzor volt az oktatónk, Henry, aki mindig odafigyelt arra, hogy nem angol anyanyelvű emberek ülnek a teremben, és tisztán, érthetően beszelt végig. Heti három óránk volt vele, hétfőnként előadás, kedden és csütörtökön gyakorlat. Nagyon sok nyelvtani feladatot vettünk az órákon, és a nemzetközi üzleti kommunikáció alapjait sajátítottuk el. A számonkérés év végén egy ötórás írásbeli vizsga volt, melyet ha teljesítettünk, jött a szóbeli, amin egy 10 perces prezentációt kellett tartani és egy tételt húzni az éves elméleti anyagból. Összességében ezt a tárgyat éreztük a leghasznosabbnak a három közül, de ez is igényelte a legtöbb munkát.

Város – szabadidő

Ålesund egy kis halász város az ország nyugati partján. Gyönyörű épületei vannak, kedves emberek élnek itt. Egy nyugodt kisváros közel a természet kincseihez. A közelben sok kis szigeten vághatunk neki egy túrának, vagy a város végében magasodó hegyre mászhatunk fel, ha viszont lehetőségünk engedi, felszállhatunk a Hurtigrutenre és elhajózhatunk a Geirangerfjordig, ami lenyűgöző látványt nyújt.

A kint töltött félév alatt heten voltunk Erasmusosok. Nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk, sok saját szervezésű programon vettünk részt együtt, mert az iskola nem szervez az Erasmusosoknak külön programot. A teli hónapokban hétvégeként minden nemzet megfőzte egyik tipikus ételét. Belga, magyar, spanyol esteket rendeztünk a szálláson.

Gulyás-party a folyosón

Ahogy az idő javult, mentünk ki a szabadba. Sokat kirándultunk a kilátóhoz, az iskolával szemben szabadtéri múzeumban is sétáltunk sokszor. Tavasszal pedig a tenger partjára ültünk ki grillezni. Egyszer autóval Bergenbe is elmentünk. Az út és a város is csodás volt. Sajnos, kevés időt tudtunk eltölteni ott, és látnivaló lett volna még. Hazafele pedig megnéztük Oslot, ami nem nyújtott olyan maradandó élményt, mint Ålesund vagy Bergen.

Ålesundban valahol

Ez pedig Bergen

A félév során csak két nagyobb bulit szervezett az iskola, amik közül mi csak az egyiket vettünk részt. Ez januárban volt, egy újévi bál. A helyi diákok estélyi ruhában és öltönyben jöttek el, nagyon csinosak voltak, az est első részében svédasztalos vacsora volt norvég specialitásokkal, ezután egy helyi zenekar adott koncertet, ami fantasztikusra sikeredett. A másik program, amin mi nem vettünk részt, egy távolabbi faluban volt megrendezve, 3 napos esemény volt, napközben síeltek, esténként pedig nagy bulikat szerveztek.

Jó hír! Sikerült elintézni, hogy a szakmai gyakorlatomat itt tölthessem el a főiskolán. 2009 augusztusától a főiskola Nemzetközi Irodájában, Anneval, a koordinátorral dolgozom együtt.

Mindkettőnk számára hatalmas élmény volt a kint töltött félév. Az ez idő alatt kötött barátságok, úgy érezzük, egy életre szólnak. A tanultakat pedig itthon nagyon jól tudjuk kamatoztatni. Szerintünk mindenképp megéri egy fél évet külföldön tanulni, még ha nem is Norvégia legszebb városát választja céljául az ember. 😊

Ha valakinek valami kérdése lenne, elérhet minket az icequeen@citromail.hu vagy a csorbatibor@gmail.com e-mail címen.

Végül, de nem utolsó sorban szeretnénk megköszönni a lehetőséget Dudásné Tanárnőnek és a támogatást, amit a félév során nyújtott nekünk a kritikus pillanatokban!

Pinczés Zsófia és Csorba Tibor